

Kúria

í t é l e t

Az ügy száma: .II.524/2016/5.

A határozat szintje: Jogorvoslat a törvényesség érdekében

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós, a tanács elnöke
. Krecsik Eldoróda, előadó bíró
. Horváth Mária, bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2016. június 16.

Az ügy tárgya: külföldi ítélet érvényének elismerése

Terhelt(ek): ... II. rendű terhelt

Elsőfok: ányai Törvényszék 2014. július 22-én - tanácsülésen
- meghozott 8.Bpk.32/2014/18. számú végzése

Másodfok: Győri Ítéltábla 2014. december 9-én -
tanácsülésen - meghozott Bpkf.405/2014/5.
számú végzése

Harmadfok: -

Jogorvoslat a törvényesség érdekében előterjesztője: Legfőbb Ügyész

A jogorvoslat iránya: ... II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A külföldi ítélet érvényének elismerése iránt ... és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyész által a törvényesség érdekében ... II. rendű terhelte vonatkozóan benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálv

megállapítja, hogy a Tatabányai Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 8.Bpk.32/2014/18. számú végzésének, illetőleg a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bpkf.405/2014/5. számú végzésének az a rendelkezése, amelyben kimondta, hogy ... II. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható, törvénysértő.

... II. rendű terhelt esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap.

A jogorvoslati eljárás során felmerült 13.140 (tizenháromezer-száznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye

I n d o k o l á s

I.

- [1] ... II. rendű terheltet az Osztrák Szövetségi Köztársaság Bécsi Büntető Törvényszéke a 163 Hv 6/11i számú, 2011. február 21-én kelt ítéletében bűnösnek mondta ki az osztrák Büntető Törvénykönyv 12. §-a, 127. §-a, 128. § (1) bekezdésének 4. pontja, 129. § 1. pontja és 130. § 2. mondata, 15. §-a és 231. § (1) bekezdése alapján üzletszerűen, nagy értékre elkövetett betöréses lopás büntetében, e bűncselekmény kísérletében, valamint idegen igazolványok használatának vétségében.
- [2] Ezért őt 3 év szabadságvesztésre ítélte. A terhelt 2011. február 21. napján megkezdte a kiszabott büntetés letöltését, majd az osztrák hatóságok 2012. október 11-i hatállyal ideiglenesen eltekintettek a kiszabott büntetés hátralévő részének letöltésétől.
- [3] Ezt követően az Osztrák Szövetségi Köztársaság Bécsi Büntető Törvényszéke a 032 Hv 124/13g számú, 2013. október 21-én kelt és 2013. december 23-án jogerőre emelkedett ítéletében ... II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki az osztrák Büntető Törvénykönyv 127. §-a, 129. § 1. pontja és 130. § 4. fordulata szerint minősülő 2 rendbeli üzletszerűen elkövetett betöréses lopás büntetében. A bíróság ... terheltet ezért 4 év szabadságvesztésre ítélte, a szabadságvesztésbe a terhelt által előzetes letartóztatásban töltött időt beszámította.
A bűncselekmények elkövetésének ideje: 2013. július 1. és augusztus 29. napja.
- [4] A Bécsi Büntető Törvényszék ítéletében nem rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárásáról.
- [5] A Tatabányai Törvényszék, mint elsőfokú bíróság a 2014. július 22-én meghozott 8.Bpk.32/2014/18. számú végzésében - a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Főosztályának kezdeményezése alapján - rendelkezett az Osztrák Szövetségi Köztársaság Bécsi Büntető Törvényszéke 032 Hv 124/13g számú ítélete érvényének elismeréséről.
- [6] A bíróság a külföldi ítélet érvényét ... II. rendű terhelt tekintetében lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) és bd) pont, (4) bekezdés b) pont], és lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) és bd) pont, (3) bekezdés ba) pont] miatt kiszabott 4 év szabadságvesztés büntetésként ismerte el azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön.
- [7] A II. rendű terhelt esetében az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte. Megállapította, hogy a II. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.
- [8] A II. rendű terhelt fellebbezése folytán másodfokon eljáró Győri Ítéltőtanács a 2014. december 9-én meghozott és jogerős Bpkf.405/2014/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését akként változtatta meg, hogy a bűncselekmények törvényhelye

helyesen: Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bc) pont, (4) bekezdés b) pont, illetve Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bc) pont, (3) bekezdés ba) pont; valamint a II. rendű terhelt tekintetében a szabadságvesztés időtartamának szöveggel történő megjelölése helyesen (négy) év.

- [9] Ezt követően a Fővárosi Törvényszék a 2016. április 21. napján kelt és jogerős 33.Beü.570/2016/7. számú végzésével a büntetés-végrehajtás átvételéről rendelkezett. A végzés szerint a terheltnek más végrehajtásra váró elítélése nincs. ... II. rendű terhelt jelenleg ezt a büntetést tölti.

II.

- [10] A Legfőbb Ügyész BF.241/2016. szám alatt a törvényesség érdekében jogorvoslati indítványt nyújtott be a Tatabányai Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 8.Bpk.32/2014/18. számú végzése, illetőleg a Győri Ítéletábrla, mint másodfokú bíróság Bpkf.405/2014/5. számú végzése ellen, arra hivatkozással, hogy az eljáró bíróságok törvénysértően mondák ki, hogy ... II. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.
- [11] Az indítvány szerint az 1994. évi XX. törvénnyel kihirdetett, Strasbourgban, 1983. március 23-án kelt, az elítélt személyek átszállításáról szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 11. Cikkének 1.d) alpontja értelmében az ítélet átalakításakor az illetékes hatóság nem súlyosbíthatja az elítélt büntetőjogi helyzetét. A rendelkezésre álló adatok szerint ... II. rendű terhelt - miután az Osztrák Szövetségi Köztársaság Bécsi Büntető Törvényszékének 032 Hv 124/13g számú ítéletével elbírált bűncselekményeket a korábbi büntetéséből engedélyezett feltételes szabadság hatálya alatt követte el - a magyar törvény értelmében ugyan az újabb büntetéséből nem bocsátható feltételes szabadságra [Btk. 38. § (4) bekezdés d) pont], azonban az Egyezmény 11. Cikkének 11.d) pontja alapján nem fosztható meg attól, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét annak idején a büntetés-végrehajtási bíró megvizsgálja.
- [12] Rámutatott arra is, hogy ez az álláspont szakít a korábban követett - a Legfelsőbb Bíróság EBH 2005.1287. és BH 2009.354. számon közzétett döntéseiben is megjelenített - gyakorlattal. Az elvi határozatban és az eseti döntésben kifejtett álláspont kiinduló pontja a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény 2007. április 11. napjáig hatályban volt 53. § (2) bekezdése volt, mely kifejezetten rögzítette, hogy a feltételes szabadságra bocsátást érintő rendelkezés körében a magyar jogot kell alkalmazni. Tekintettel arra, hogy a törvény szövege 2007. április 12. napjától nem tartalmaz hasonló rendelkezést, erre - illetve az EBH-ra hivatkozva - a korábbi gyakorlat nem tartható fenn.
- [13] A Legfőbb Ügyész ezért indítványozta, a Kúria a Be. 436. §-a alapján állapítsa meg, hogy a megtámadott határozatoknak a ... II.

rendű terhelt feltételes szabadságra bocsátását kizáró rendelkezése törvénysértő, és egyúttal - a 437. §-a alapján - mondja ki, hogy a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

- [14] ... II. rendű terhelt és a kirendelt védő a Legfőbb Ügyész indítványára írásban észrevételt nem tett.

III.

- [15] A Kúria a legfőbb ügyész jogorvoslati indítványa alapján - a Be. 434. § (1) bekezdése alapján - nyilvános ülést tartott, amelyen a Legfőbb Ügyészség képviselője a BF.241/2016. számú indítványát változatlan tartalommal fenntartotta.

- [16] A nyilvános ülésen jelen levő védő felszólalásában csatlakozott a legfőbb ügyész indítványához.

- [17] ... terhelt nyilatkozatában előadta, hogy időközben családos ember lett, ezért szeretné megkapni a lehetőséget a mielőbbi szabadulásra.

- [18] A Kúria a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványt alaposnak találta.

- [19] A jogorvoslat a törvényesség érdekében olyan esetekben teszi lehetővé az alapügyben elkövetett törvénysértések megszüntetését, amikor azok más rendkívüli jogorvoslatokkal, vagy a különleges eljárások valamelyikével nem küszöbölhetőek ki.

- [20] A Kúria megállapította, hogy a Be. XIX. Fejezetében szabályozott törvényességi jogorvoslat feltételei fennállnak, mert a legfőbb ügyész a jogorvoslatot előterjesztette, és az állított törvénysértés más rendkívüli jogorvoslattal, vagy különleges eljárással nem küszöbölhető ki.

- [21] A Nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban: Nbjt) a 47-48. §-aiban szabályozza a külföldi ítélet érvényének elismerésével kapcsolatos szabályokat. A törvény rögzíti, hogy a külföldi bíróság jogerős ítélete a magyar bíróság ítéletével azonos érvényű, ha az elkövetővel szemben külföldön folyamatban volt eljárás, valamint a kiszabott büntetés, illetve alkalmazott intézkedés nem ellentétes a magyar jogrenddel. Ha a magyar bíróság a külföldi ítélet érvényét elismerte, úgy kell tekinteni, hogy a cselekményt a magyar bíróság jogerősen elbírálta.

- [22] Az Egyezmény 10. Cikkének 1. és 2. pontja szerint a végrehajtás folytatása esetén a Végrehajtó Állam kötve van az ítéletnek az Ítélező Államban meghatározott jogi természetéhez és időtartamához. Ha azonban az ítélet természete vagy tartama összeegyeztethetetlen a Végrehajtó Állam jogával, vagy ha joga így követeli, ez az állam az ítéletet bírósági határozattal átalakíthatja a hasonló bűncselekményre belső joga által előírt büntetésre vagy intézkedésre. A büntetés, illetve intézkedés természetének, amennyire csak lehetséges meg kell egyeznie a kiszabott végrehajtandó büntetéssel. Nem súlyosbíthatja az Ítélező Államban kiszabott büntetés nemét vagy tartamát, és nem haladhatja

meg a Végrehajtó Állam joga szerint előírt maximumot.

Ahogy arra az ügyészi indítvány is helyesen hivatkozott, az Egyezmény 11. Cikk 1/d) pontja értelmében az ítélet átalakításakor az illetékes hatóság nem súlyosíthatja az elítélt büntetőjogi helyzetét, és semmilyen olyan büntetési minimumhoz nincs kötve, amelyet a Végrehajtó Állam joga az elkövetett cselekményre vagy cselekményekre előír.

[23] Az Nbjt. 48. § (2) bekezdése szerint a bíróság eljárása során megállapítja, hogy az elítéléshez a magyar törvény alapján milyen jogkövetkezmények fűződnek. Ha a külföldi bíróság ítéletében kiszabott büntetés vagy intézkedés nem teljes mértékben egyeztethető össze a magyar törvénnyel, a bíróság határozatában a magyar törvény szerint állapítja meg az alkalmazandó büntetést vagy intézkedést úgy, hogy az a lehető legnagyobb mértékben megfeleljen annak a büntetésnek vagy intézkedésnek, amelyet a külföldi bíróság kiszabott.

[24] Az Nbjt. 48. § (5) bekezdése szerint, ha a külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtási módját vagy tartamát illetően nem egyeztethető össze a magyar törvénnyel, a bíróság a magyar törvény szerint az ítélet alapjául szolgáló tényállás szerinti bűncselekményre a magyar Btk. által előírt büntetési tétel keretein belül, a büntetés kiszabására vonatkozó szabályok figyelembevételével állapítja meg a büntetést, annak tartamát, ideértve a végrehajtási mód meghatározására, valamint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó szabályokat is. Ha a külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama rövidebb, mint ami - a Btk.-nak a büntetés enyhítésére vonatkozó szabályira is figyelemmel - a magyar törvény alapján megállapítható lenne, akkor a bíróság által megállapított szabadságvesztés tartama megegyezik a külföldi bíróság által kiszabott tartammal. A bíróság által megállapított büntetés nem lehet hosszabb a külföldi bíróság által kiszabott büntetés tartamánál.

[25] Ha a külföldi bíróság a büntetés kiszabása során ténylegesen figyelembe vette a bűnszervezetben való elkövetést, akkor a Btk. szigorúbb végrehajtást eredményező szabályai (fegyház fokozat, feltételes szabadság kedvezményéből kizárás) nem alkalmazhatóak, mert ténylegesen súlyosabb helyzetbe hozzák az elítéltet az esetleges magyarországi végrehajtás során.

[26] Ugyanez az elv érvényesül abban az esetben is, ha a külföldi bíróság határozatában azt állapítja meg, hogy az ítélkező államban megvalósított bűncselekményt a terhelt a korábbi büntetéséből engedélyezett feltételes szabadság hatálya alatt követte el, de a külföldi állam joga nem ismeri erre tekintettel a feltételes szabadságra bocsátásból történő kizárást. Ekként pedig az érvény elismerése iránti eljárásban a Btk. 38. § (4) bekezdés d) pontja sem alkalmazható.

[27] Megjegyzi a Kúria, hogy a fenti elvekre figyelemmel nem állapítható meg az elítélt Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontjában meghatározott visszaesői (különös, többszörös, erőszakos többszörös

viSSzaeső) minősége sem és az ehhez fűzött hátrányos jogkövetkezmények sem alkalmazhatóak.

[28] A kifejtettek alapján a Kúria a Be. 436. § 1. fordulatakak megfeleleően a legfőbb ügyész törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványát alaposnak találva megállapította, hogy a megtámadott első- és másodfokú határozatnak a ... II. terhelt feltételes szabadságra bocsátását kizáró rendelkezése törvénysértő.

[29] A Kúria törvénysértés megállapítása esetén a terheltet felmentheti, a kényszergyógykezelését mellőzheti, az eljárást megszüntetheti, enyhébb büntetést szabhat ki, vagy enyhébb intézkedést alkalmazhat, illetőleg ilyen határozat meghozatala érdekében a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezheti, és szükség esetén az eljárt bíróságot új eljárásra utasíthatja; egyéb esetekben a Kúria határozata csak a törvénysértést állapíthatja meg (Be. 437. §).

[30] A Kúria döntési lehetőségeit tehát a Be. 437. §-a behatárolja. A Kúria a törvénysértő büntetés enyhítése keretében kimondta, hogy ... II. rendű terhelt esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap. Annak pusztán megállapításával ugyanis, hogy a feltételes szabadságra bocsátást kizáró rendelkezés törvénysértő, nyitott maradna az a kérdés, hogy a jogerős határozat szerint a terhelt mikor bocsátható feltételes szabadságra.

[31] Az 1978. évi IV. törvény - korábbi Btk. - alkalmazása során a határozat rendelkező részének nem kell tartalmaznia a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, kizárólag azt, ha a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Ezzel szemben a jelenleg hatályos - 2012. évi C. törvény - Btk. 38. § (1) bekezdése értelmében határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróságnak az ítéletében meg kell állapítania a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy azt, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt. A 38. § (2) bekezdés a) és b) pontja rendelkezik arról, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, mi annak a legkorábbi időpontja. Miután ennek kimondása sem más rendkívüli jogorvoslattal, sem különleges eljárásban nem küszöbölhető ki, a Kúria rendelkezett a terhelt feltételes szabadságra bocsátásáról.

[32] A bűnügyi költség viseléséről a Be. 438. §-a alapján rendelkezett.

[33] A határozat elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. június 16.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. KreCsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelél:
TóthLné
bíróági tisztviselő